

Muszka Dániel

(1930–2018)

Életének 88. évében, 2018. március 22-én Szegeden elhunyt Dr. Muszka Dániel, a hazai kibernetika egyik úttörője, Kalmár László matematika professzor munkatársaként a Szegedi Logikai Gép műszaki konstruktőre és a Szegedi Katicabogár megalkotója, a JATE Kibernetikai Laboratóriumának műszaki vezetője, a szegedi informatikai gyűjtemény egyik létrehozója, az Informatika Történeti Múzeum Alapítvány kurátora, a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság Informatikai Fórumának tiszteletbeli elnöke.

Muszka Dániel 1930. június 30-án született Nagykőrösön. Felsőfokú tanulmányait 1951 és 1955 között a Szegedi Tudományegyetem matematika-fizika szakán végezte, középiskolai tanári oklevelet 1955-ben kapott. Egyetemi tanulmányai után egy ideig rádióműszerészként dolgozott, majd Kalmár László professzor meghívására 1957-ben került az MTA Matematikai Kutató Intézetének Matematikai Logika és Alkalmazásai Osztályára, az akkor létesült Gépkutató Laboratóriumba.

Számos találmánya és szabadalma volt. Az 1950-es évek második felében Kalmár professzor tervei alapján készítette el a Szegedi Logikai Gépet, valamint az első hazai műállatot a Szegedi Katicabogarat. Ez utóbbi alkotása a mai napig nagy figyelmet vált ki, nemzetközi vonatkozásban is az egyik legjobb a hasonló konstrukciók között. A Szegeden található eredeti példány mellett két további másolata is készült, 2011-ben nagy sikere volt a londoni Science Múzeumban rendezett robotikai kiállításon is.

Munkáját a szegedi egyetemen 1963-ban megindult Kibernetikai Laboratóriumban folytatta, 1967-ben védte meg egyetemi doktori értékezését a kibernetikai módszerek alkalmazásáról a gépjárműközlekedés problémáinak témájában, majd még ugyanabban az évben kinevezték a Kibernetikai Laboratórium tudományos osztályvezetőjének. Titkára volt a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság Csongrád megyei területi szervezetének, szerkesztőbizottsági tagja az első hazai nemzetközileg is jegyzett informatikai lapnak az angol nyelvű Acta Cyberneticanak. Később 1981-től a szegedi Új Élet Mezőgazdasági Termelőszövetkezet műszaki vezetőjeként dolgozott, 1986-tól a Mezőgazdasági Üzemszervezési, Számítástechnikai és Informatikai Rt. dél-alföldi területi igazgatója lett. 2000-ben ment nyugdíjba.

Már az 1970-es években a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság akkori főtitkárával Kovács Győzővel megkezdték azt az informatikai gyűjtőmunkát, amely alapot adott a ma Szegeden a Szent-Györgyi Albert Agórában látható Informatika Történeti Kiállításhoz. Több évtizedes kitartó és fáradhatatlan munkája során segítőivel, vagy ahogyan néha ő mondta „harcostársaival” világviszonylatban is rendkívüli gyűjteményt sikerült létesíteniük, melynek megőrzése, gondozása, gyarapítása már a következő generációk feladata lesz.

Munkásságáért számos díjat és kitüntetést is kapott, így többek között Neumann-díjat (1977), Kalmár-díjat (2005), valamint a Szegedért Alapítvány Debreczeni Pál-díját (2014). Távozásával a magyarországi kibernetika egyik utolsó nagy alakja ment el. Személyes ismerősei azonban biztosan sokáig őrzik majd még emlékét, emlegetik huncut mosolyát, kiváló humorérzékkel elmesélt remek történeteit Kalmár Laci bácsiról és az informatika hazai hőskoráról.